

Javaslat a

„[nemzeti érték megnevezése¹]”

települési/tájegységi/ágazati²

értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Bíróné Szigetvári Edit (név)

Bíróné Szigetvári Edit (aláírás)

Gyomaendrőd, 2022.12.01. (település, dátum)

(P. H.)
GYOMAENDRÖDI
KORONA BILIÁRD KLUB
5502 Gyomaendrőd, II. ker. 516.
Adószám: 18393976-1-04

¹ Kérjük, adja meg a nemzeti érték pontos megnevezését.

² Kérjük, húzza alá a megfelelőt.

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: Gyomaendrődi Korona Biliárd Klub
Levelezési cím: 5502 Gyomaendrőd, II.kerület 516.
Telefonszám: Tímár András: +3630/9034076
E-mail cím: szigetvari-edit@freemail.hu

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: Magyarbiliárd

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása:³:

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☐ kulturális örökség	☒ <u>X sport</u>
☐ természeti környezet	☐ turizmus és vendéglátás	

a szakterületi besorolás indokolása:

A Dél-Alföldön az 1960-as évekig zsebes asztalon is játszották a bábus biliárdot – mint a dánok. Érdekes tény hogy a magyar fővárosban az első lyukatlan karambol-asztalt 1859–1862 táján használták az Európa-szállodában. Váltott játékban minden játékosnak külön golyója van. Ahhoz hogy a célgolyó bábut boríthasson előbb, falat és/vagy piros golyót kell érintenie és/vagy a lökő golyónak kell falat érinteni még a célgolyó érintése előtt. A lökő játékos hibájáért a pontszám a büntetőpontból, és a lökés alkalmával eldőlt bábuk, és karambol összértékéből adódik össze.

3. A nemzeti érték a magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó érték:

- igen
amely nemzetiség:⁴
- X nem

4. A nemzeti érték fellelhetőségének helye:

Gyomaendrőd, Dél-Alföld5. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik:

☒ <u>X települési</u>	☐ tájegységi	☐ ágazati

amely értéktár neve:

Magyarbiliárd mozgalom, játék és sport

³ Egy szakterületenkénti kategória megjelölése lehetséges.

⁴ Kérjük, jelölje és nevezze meg, amennyiben magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó az érték.

6. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása, a megjelölt szakterületi kategória indokolása (amennyiben nemzetiséghez kapcsolódó érték, a nemzetiségi vonatkozások, a nemzetiséghez való kötődés bemutatása):

A Pallas Nagy Lexikonja (amit 1893 és 1897 között adtak ki) a „Billiard” szócikk alatt már említi a kis és nagy kégli játékot. A Révai Nagy Lexikonja meg is magyarázza mi is ez: „Kéglijáték vagy bábjáték a billiárdjátéknak az a fajtája, melynél a billiárdasztalon fabábukat állítanak fel; három golyóval játsszák. Van kis- és nagy-K. Az előbbinél rendszerint öt, az utóbbinál hét báb van felállítva...”.

A „kéglijáték” (sok más játékhoz hasonlóan, mint a kártya, vagy kugli) Németországból érkezhettek meg hozzánk – a németek ma is játsszák a „kegelbillard”-ot. James Masters angol játékkutató szerint az olasz bábos biliárd terjedt el észak és kelet felé.

Alap kellékek 3 db szabványos karambolgolyó és 1 vagy 5 fabábu. A váltott lökésű játékokban a játékosok váltva löknek, így mindkét fél folyamatosan játékban van – ami minden bizonnyal szórakoztató. Következésképpen e játékoknál a pontszerzés mellett arra kell ügyelni, hogy az ellenfélnek ne maradjon állás (ahogy szokták mondani – leginkább a bábuk takarását kihasználva. Mivel itt nem a golyókat kell „elfogyasztani” mint a piramid típusú biliárdjátékokban, így a játék végét adott pontszám elérése jelenti, ami bábu/bábuk elborításával (a lökőgolyó nem boríthat), karambolla lehetséges.

7. Indokolás az értéktárba történő felvétel mellett:

Speciálisan Magyarországon játszott játék, mert szabályai más nemzetek hasonló bábos biliárd játékaival nem azonosak. Hagyományosan a magyarbiliárdot 120 pontig játsszák, aki előbb eléri a 120 pontot az nyeri a szettet. Egy mérkőzés páratlan számú szettből áll, a mérkőzést az nyeri aki a páratlan szettből a legtöbb szettet eléri.

8. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

Adorján Gyula: A biliárdjáték könyve (1896)

Sztanoj Miklós: A Karambol-játék kézikönyve (1895)

9. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja
2. A Htv. 1. § (1) bekezdés *m*) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
3. A javaslatban megadott adatok kezelésére, illetve a benyújtott teljes dokumentáció, - ideértve a csatolt dokumentumok, saját készítésű fényképek és filmek felhasználására is - vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

4. A nem saját készítésű dokumentumok szerepeltetése esetén az adott dokumentum tulajdonosának hozzájáruló nyilatkozata a szabad felhasználásról